

**Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi
Lənkəran Dövlət Universiteti**

Təsdiq edirəm:
Tədris məsələləri üzrə prorektor v.i.e:

 dos. Zaur Məmmədov
" " " 2025-ci il

Fənn sillabusu

İxtisas: Magistratura - 7008004 - "Turizm və otelçilik".

Fakültə: "İqtisadiyyat və idarəetmə"

Kafedra: "İqtisadiyyat və innovativ idarəetmə"

1. Fənn haqqında məlumat:

Fənnin adı: Turizmdə menecmentin üsulları və idarəçilik qərarları (İşçi tədris proqramı : Lənkəran Dövlət Universitetinin 12 sentyabr 2025-ci il tarixli 01 sayılı protokolu ilə təsdiq edilmişdir).

I.Fənn haqqında məlumat:

Fənnin kodu ATMMSF-002.

Tədris ili: I (2025-2026). Semestr: I.

Tədris yükü cəmi: 180 saat. Auditoriya yükü-30 saat: (Mühazirə 15 saat, seminar-15 saat).

Təhsilalma forması: Əyani

Tədris dili: Azərbaycan dili

AKTS üzrə kredit: 6

Auditoriya № :

Saat :

II.Müəllim haqqında məlumat:

Adı, soyadı, elmi dərəcəsi: i.f.d. Fərid Xankişiyev

Kafedranın ünvanı: Lənkəran şəhəri, Füzuli küç., 170 a, 1 sayılı korpus.

Məsləhət saati: I-IV günlər: saat 12⁰⁰-13⁰⁰

E-mail ünvanı: ferid.khan@mail.ru

III. Təvsiyyə olunan dərslik və dərs vəsaitləri:

1. B.Bilalov. "Turizmin menecmenti". Bakı, 2005.

2. B.Bilalov. "Turizmin tarixi". Bakı, 2008.

3. Manafov Q.N. "Sahibkarlıq nəzəriyyəsi". Bakı-2011.

4. Həsənov H.S. "Korporativ idarəetmənin təməl daşları". Bakı-2012

5. Ə.H.Ələkbərov, M.Ə.Vəliyev, S.H.Pürhəni. Menecment. Bakı-2013.

6. Abbasov İ.M., Sadiqov R.F. "Menecment". Bakı-2013.

7. Л.С. Ружанской, И. В. Котляревской "Общий Менеджмент" Екатеринбург-2017.

8. Кулешова А. А., "Основы Менеджмента" – Харьков-2013.

9. David S. Bright, Wright, Anastasia H. CPrinciples of managment, Texas-2019.

IV.Prerekvizitlər: Fənnin tədrisi üçün ilkin olaraq hər hansı bir fənnin tədrisi zəruri deyildir.

V.Korerekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxtda "Turizm və marketinq, onun əsas istiqamətləri" fənninin tədrisinə ehtiyac vardır.

VI.Fənnin təsviri və məqsədi: "Turizmdə menecmentin üsulları və idarəçilik qərarları" fənninin tədrisi turizm sahəsinin bütün istiqamətləri üzrə düzgün idarəetmə prosesinin təşkili üçün önəmlidir. Bildiyimiz kimi, turizm məhsulu bir neçə xidmətlərin toplusundan əmələ gəlir. Bu istiqamətlər kimi resotran, qidalanma və nəqliyyat xidmətlərini ilk növbədə qeyd edə bilirik ki, burada da turizm sektoru üzrə menecment fəaliyyətinin və idarəçilik qərarlarının düzgün təşkilindən aslı olaraq tərəqqi və ya tənəzzül ilə fəaliyyət sonlandırılır.

Bu fənnin əsas məqsədi turizm sektorunda təhsil alanların bu istiqamətdə düzgün idarəetmə fəaliyyətini təşkil etmələri, kadr ehtiyatını düzgün yönləndirmələri, planlaşdırma, təşkil, motivasiya və nəzarət kimi proseslərin səmərəliliyinin artırılmasıdır.

VII.Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII.Qiymətləndirmə: Tələbələr biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminar və laboratoriya dərslərində fəaliyyətinə, 30 bal kollokviumların nəticələrinə görə. Əgər fənn üzrə həm seminar və həm də laboratoriya varsa onda 10 bal seminara, 10 bal isə laboratoriyaya görə verilir.

Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzər alınır.

İmtahan biletinə bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

- 10 bal- tələbə keçilmiş material dərindən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir.
- 9 bal-tələbə keçilmiş material tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam açə bilir.
- 8 bal-tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;
- 7 bal- tələbə keçilmiş material başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırə bilmir
- 6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür.
- 5 bal-tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.
- 4 bal- tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;
- 3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırə bilmir;
- 1-2 bal- tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.
- 0 bal- suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur.

Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

№	Bal	Qiymət	
		Sözlə	Hərflə
1.	91-100	əla	A

2.	81-90	çox yaxşı	B
3.	71-80	yaxşı	C
4.	61-70	kafi	D
5.	51-60	qənaətbəxş	E
6.	50 və ondan aşağı	qeyri-kafi	F

IX.Davranış qaydalarının pozulması: Tələbə Universitetin daxili nizam –intizam qaydalarını pozduqda əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir görülməkdir.

X.Təqvim planı: Mühazirə 15 saat, seminar 15 saat, **Cəmi: 30 saat**

№	Keçirilən mühazirə mövzularının məzmunu	Mühazirə		Seminar	
		Saat	Tarix	Saat	Tarix
1	2	3		4	
1.	Mövzu 1. "Menecment" anlayışının mahiyyəti və xarakterik xüsusiyyətləri Plan: 1.İdarəetmə və menecment : oxşarlıqlar və fərqliliklər 2.Menecmentin məqsədi, vəzifələri və xarakterik xüsusiyyətləri 3.Menecer: tipologiya və ümumi psixoloji tələblər 4.Menecmentdə yanaşmalar	2		2	
2.	Mövzu 2. İdarəetmənin təşkili formaları və üslubları Plan: 1. İdarəetmənin növləri və ona təsir edən amillər 2. İdarəetmə səviyyələri 3. İdarəetmənin formal və qeyri-formal təşkili 4. İdarəetmə üslubları	2		2	
3.	Mövzu 3. İdarəetmə nəzəriyyələrinin təkamülü Plan: 1.İdarəetmə anlayışının ümumi təkamül prosesi 2.İdarəetmənin inkişafının əsas dövrləri 3.İdarəetmə məktəbləri 4.İdarəetmə prinsipləri və onların xüsusiyyətləri	2		2	
4.	Mövzu 4. İdarəetmənin əsas və köməkçi funksiyaları Plan: 1.İdarəetmə funksiyalarının təsnifləşdirilməsi 2.İdarəetmənin planlaşdırma və təşkilatçı funksiyaları 3.İdarəetmənin motivləşdirmə funksiyası 4.İdarəetmənin nəzarət və marketinq funksiyaları 5.İdarəetmənin köməkçi funksiyaları	2		2	

5.	Mövzu 5. İdarəetmədə strategiyalar və onların təhlili Plan: 1. Müəssisənin imkanlarının öyrənilməsi 2. Strategiyaların SWOT və GETS təhlil modelləri 3. Firmanın strategiyasının seçilməsi 4. Strategiyanın işlənilməsi 5. Mövcud strategiyanın səmərəlilik meyarları 6. Biznes prosesinin təkmilləşdirilməsi prosesinin təhlili	2	2
6.	Mövzu 6. İdarəetmə metodları, risklər və qərarların qəbulu Plan: 1. İdarəetmədə metod anlayışı və iqtisadi metod 2. İnzibati və sosial-psixoloji metod 3. İdarəetmədə risklərin önəmi 4. İdarəetmə prosesi və onun həyata keçirilməsi texnologiyası 5. İdarəetmə qərarlarının mahiyyəti və xüsusiyyətləri	2	2
7.	Mövzu 7. Satış və reklam fəaliyyətinin idarə olunması xüsusiyyətləri Plan : 1. Satış prosesinin məzmunu 2. Satış prosesinin təşkili 3. Məhsul və xidmət dizaynı 4. İstehlak bazarında reklam fəaliyyətinin təşkili 5. Reklam fəaliyyətinin effektivliyi 6. Reklamın təsiri, qəbul edilməsi prosesi və idarə edilməsi	2	2
8.	Mövzu 8. İdarəetmədə daxili və xarici etik problemlər Plan: 1. Müəssisədaxili davranış istiqamətləri 2. İşçi heyətinin işə götürülməsi və onların fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi 3. İşçilərin əməl etməli olduqları etik davranışlar 4. Korporasiyanın xarici etik problemləri	1	1
Cəmi:		15	15

XI.Fənn üzrə tələblər: Tələbə fənnin öyrənilməsi zamanı bacarmalıdır: düzgün təhlil etmə qabiliyyətinə malik olmalıdır ; ister yerli, istərsə də xarici turizm müəssisələrində idarəetmə prosesləri ilə bağlı tədqiqatlar aparmağı bacarmalıdır ; bu istiqamətdə innovativ addımların atılması məqsədi ilə kreativ fikirlər hazırlayıb tövsiyyə etməyi bacarmalıdır.

XII. Fənn üzrə təlimin nəticələri: "Turizmdə menecmentin üsulları və idarəçilik qərarları" fənninin öyrənilməsi tələbələrə imkan verəcəkdir ki, turizm sektorunda idarəetmə fəaliyyətini səmərəli təşkil etsinlər. Bunlardan əlavə bu fənnin tədrisi tələbələrə işin təşkili, menecmentdə kommunikasiya, kollektivdə münəfişələr, qrup dinamikası, sosial problemlərin həlli ilə bağlı nəticələrlə tanış olmağa kömək edəcəkdir.

XIII. Tələbələrin fənn haqqında fikirlərinin öyrənilməsi : -----

XIV. Kollokvium sualları:

I Kollokvium sualları :

1. Menecer: tipologiya və ümumi psixoloji tələblər
2. Menecmentdə yanaşmalar
3. İdarəetmənin növləri və ona təsir edən amillər
4. İdarəetmə səviyyələri
5. İdarəetmənin formal və qeyri-formal təşkili
6. İdarəetmə üslubları
7. İdarəetmə anlayışının ümumi təkamül prosesi
8. İdarəetmənin inkişafının əsas dövrləri
9. İdarəetmə məktəbləri
10. İdarəetmə prinspləri və onların xüsusiyyətləri

II Kollokvium sualları :

1. İdarəetmənin planlaşdırma və təşkilat funksiyaları
2. İdarəetmənin motivləşdirmə funksiyası
3. İdarəetmənin nəzarət və marketinq funksiyaları
4. Müəssisənin imkanlarının öyrənilməsi
5. Firmanın strategiyasının seçilməsi
6. Strategiyanın işlənilməsi
7. İdarəetmədə metod anlayışı və iqtisadi metod
8. İnzibati və sosial-psixoloji metod
9. İdarəetmədə risklərin önəmi
10. İdarəetmə prosesi və onun həyata keçirilməsi texnologiyası

XV. İmtahan sualları:

1. Menecer: tipologiya və ümumi psixoloji tələblər
2. Menecmentdə yanaşmalar
3. İdarəetmənin növləri və ona təsir edən amillər
4. İdarəetmə səviyyələri
5. İdarəetmənin formal və qeyri-formal təşkili
6. İdarəetmə üslubları
7. İdarəetmə anlayışının ümumi təkamül prosesi
8. İdarəetmənin inkişafının əsas dövrləri
9. İdarəetmə məktəbləri
10. İdarəetmə prinspləri və onların xüsusiyyətləri
11. İdarəetmənin planlaşdırma və təşkilat funksiyaları

12. İdarəetmənin motivləşdirmə funksiyası
13. İdarəetmənin nəzarət və marketinq funksiyaları
14. Müəssisənin imkanlarının öyrənilməsi
15. Firmanın strategiyasının seçilməsi
16. Strategiyanın işlənilməsi
17. İdarəetmədə metod anlayışı və iqtisadi metod
18. İnzibati və sosial-psixoloji metod
19. İdarəetmədə risklərin önəmi
20. İdarəetmə prosesi və onun həyata keçirilməsi texnologiyası
21. İdarəetmə qərarlarının mahiyyəti və xüsusiyyətləri
22. Satış prosesinin məzmunu
23. Satış prosesinin təşkili
24. İstehlak bazarında reklam fəaliyyətinin təşkili
25. Reklam fəaliyyətinin effektivliyi
26. Reklamın təsiri, qəbul edilməsi prosesi və idarə edilməsi
27. Müəssisədaxili davranış istiqamətləri
28. İşçi heyətinin işə götürülməsi və onların fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi
29. İşçilərin əməl etməli olduqları etik davranışlar
30. Korporasiyanın xarici etik problemləri

"Turizmdə menecmentin üsulları və idarəçilik qərarları" fənni üzrə fənninin sillabusu 7008004 - "Turizm və otelçilik" (magistratura) ixtisası üzrə tədris planı və fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir.

Sillabus "İqtisadiyyat və innovativ idarəetmə" kafedrasında müzakirə edilərək təsdiq olunmuşdur (12 sentyabr 2025-cü il protokol №1).

Kafedra müdürü v.i.e. :

Fənn müəllimi :

dos. G.T.Əliyeva

dos., i.f.d. F.X.Xankişiyev